

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor.; pe 1/4 de an 5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Post de Duminecă pe an — 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an: 40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Serisori nerancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Idea apropierei politice

Intre
Maghiari și Români.

I

Dela publicarea articolelor mele cu titlul de mai sus în „Tribuna Poporului” propagarea ideii de o apropiere politică între Maghiari și Români a făcut însemnate progrese. Atunci, la 22 August (3 Sept.) 1899 accentuasem, că suntem încă foarte departe de o înțelegere între aceste două popoare, și constataseam că guvernul, care e reprezentantul poporului maghiar, nici nu dăse nici cel mai mic semn că îmbrățișează ideea de apropiere, necum să fi întreprins ceva în această direcție. Astăzi nu mai pot susține aceasta. Guvernul a vorbit și și-a lămurit pozițiunea.

Să examinăm acum mai deaproape declarațiunile guvernului în această privință și să cercetăm mai ales dacă ele promovează ideea apropierei și dacă sunt apte a servi drept basă la discuțiuni.

Cu ocazia dezvoltării programului său guvernul Széll n'a atins, precum se știe, cu nici un cuvânt chestiunea naționalităților. Guvernul a făcut fiindcă — astăzi după cele întemplate putem să distingem mai bine — nici parlamentul nici opiniunea publică maghiară nu se aflau în dispozițiunea necesară pentru a discuta cu calmitatea recerută o chestiune atât de importantă. Parlament și opiniune publică maghiară erau sub presiunea șovinismului bolnavicios, cultivat de decenii și sporit încă prin satrapia baronului Bánffy.

În vara trecută a urmat alegerea și introducerea în scaun a P. S. Episcopului Goldiș și cunoscutele toaste ale contelui Ștefan Tisza și a P. S. Sale Episcopului Popea.

La Octomvrie trecut ministrul-președinte Széll a făcut în comisiunea financiară a Camerei deputaților prima sa declarație cu privire la chestiunea naționalităților.

Am examinat atunci acea declarație și am constatat cu cuvintele proprii ale ministrului-președinte, că ea a fost cu două fețe: o față prietenoasă, naționalităților și altă față, tot prietenoasă, șovinistilor maghiari, care contopite la un loc prezentau o caricatură. Deja atunci relevasem că dl Széll, constrins de impregiurări, nu putea decât să infulecescă hapul amar, pentru-ca șovinistii să-l poată mistui.

La 9 și 23 Februarie curent d-lui Széll li succedea a desvolta pe larg în Camera prin lungi discursuri părerile guvernului despre chestiunea naționalităților și obține aprobări și aplauze generale. Sunt foarte importante și foarte îmbucurătoare declarațiunile făcute cu această ocazie de dl Széll.

Să le trecem în revistă pe rând. Ministrul-președinte Széll califică înainte de toate chestiunea naționalităților de o „chestiune mare”

Pentru a putea măsura progresul, marcat prin această calificare, n'avem decât să privim numai cu șase ani înapoi și să ne aducem aminte de cuvintele unui alt ministru-președinte ungar, de cuvintele dlui Wekerle rostite la 5 August 1894 înaintea alegătorilor din Baia-mare, când zicea:

„Chestiunea naționalităților — dacă mi-e permis să mă exprim astfel, deși eu în genere nu cunosc o asemenea chestiune.”

Ministrul-președinte Széll declară mai departe, îndeosebi cu privire la Români, că ar sta de vorbă cu „compatrioții și frații sei români”, dacă cineva dintre dâșii și-ar manifesta dorința să discute cu D-sa „când și cum Români ar voi se părăsească pasivitatea”.

N'am fost obișnuiți până acum ca să primim de la guvern invitații pentru a discuta chestiuni politice. Dacă se face aceasta acum, dovedește fără îndoială, că ideea de apropiere între Maghiari și Români și-a aflat un locșor și în programul guvernului.

Earăși un progres mare față cu trecutul. Dl Széll adaugă, ce e drept, că venind careva dintre Români, să-i vorbească deschis despre pasivitate, ar considera drept o datorință să se a sta de vorbă, pe cât timp conduce afacerile țării și este responsabil de această conducere Maieștății Sale și parlamentului.

Așa este: șeful guvernului are această datorință. Însă predecesorii dlui Széll au nesocotit și această datorință. „Să mă iertați” — zice dl de Széll — „ori ce părere am avea despre pozițiunea, carei au luat-o Români prin pasivitate, totuși nu se poate crede că un Ungur sau un ministru-președinte unguresc n'ar voi nici să asculte când li s'ar vorbi despre aceasta”.

Dl Széll nu se mulțumește însă în declarațiunile sale pe lângă această invitație la discuțiuni politice, adresată noue Românilor, ci precizează totodată principiile conducătoare, pentru o asemenea discuțiune, carei sunt și principiile conducătoare ale guvernului actual pentru politica prietenoasă la naționalități.

Voiu căuta în următoarele să extrag din cele două discursuri ale ministrului președinte aceste principii conducătoare, să le reproduc în românește și să le pun una lângă alta, căci ele merită toată băgarea noastră de seamă.

Dl Széll stabilește:

„Contra unității și integrității statului ungar și contra națiunii politice ungare „unitare nu se poate întreprinde nimic și nu este permis a se întreprinde ceva”.

„Cred că ori ce agitațiune împotriva „statului trebuie suprimate; de altă parte „trebuie să se dea dreptul fiecăruia, aparținând „el ori cărei naționalități”. (Aprobări generale)”.

„Nu este permis, ca cineva să fie persecutat; unde nu este nevoie de energie „trebuie procedat cu menajare, și cu „asprime nădărată acolo, unde ea este

„necesară. (Aprobări generale). Eu nu schimb concepțiunile (Ștefan Rakovsky: „Ca Bánffy!) După părerea mea, energia și „violenta nu sunt una și aceeași; ori ce „energie, îndată ce ea nu este la locul ei, „devine violență. Adevăata putere este „totdeauna împreună cu liniște. Aplicați „carea energiei acolo, unde ea nu este necesară, tradează iritațiune și neliniște, de „care statul ungar n'are trebuință. Noi însă „trebuie să rămânem liniștiți pentru a ne putea „înțelege spre binele patriei. (Aplauze „vii). Cred că statul ungar politic unitar „trebuie dezvoltat în direcția, care el a „luat-o la anul 1867 cu instituțiunile „și creațiunile sale liberale. (Aprobări „vii în dreapta și în stânga). Aceasta „este metoda procedeuului meu și îl cred „de singurul adevărat. Așa va fi statul „ungar dezvoltat și întocmit; așa își va „sărige forțele sale pentru a se ridica ca „un castel puternic, unde vor căși și cei ce „vorbesc o altă limbă vatra lor, unde vor „trăi mulțumiți, se vor simți bine și vor „cere scutul statului ungar. Nu forțe re- „pusante ci forțe atractive trebuie deșteptate „și cultivate; prin aceste vom ținea aici la „noi pe aceia, carei sunt fi poliglofi ai unei „și aceeași patrii”.

„Aici nu face nimeni politică de rasă. „Națiunea politică ungară face politica statului ungar, care nu persecută, nu jigneste, „ci ținde a preveni, a proteja, a menaja, a „mulțumi, însă totodată rămâne ungară”.

„Sunt de acord cu cei care vor ca nați- „onalitățile să fie isolate de agitații; însă „nu se poate susține că această singură „pretensiune se formeze esența unei politici „de guvern. Un rezultat salutar nu se „poate obține de cât cu o „politică justă „aplicată pe toată linia.

„Contra extremiștilor, de cari se găsește „în toate taberile, voi lu poziție și nu „voi suferi ca otrava să pătrundă corpul „națiunii.

„Și Daco-Românilor le vom da să în- „țeleagă, că n'au ce căuta aici. (Aplauze „furtunoase), căci monarhia și acest stat „sunt desul de tari pentru a apăra ceea ce „i-a menținut o mie de ani contra unor „aspirațiuni nemature și monstruoase”.

Eugen Brote.

Conferență a ministrilor comuni. Din Viena se vestește, că săptămâna viitoare se va ține acolo în ministerul comun de externe o conferență a ministrilor comuni, în care se va discuta asupra proiectelor, ce se vor duce înaintea delegațiunilor. Pe lângă ministrul comun, la această conferență vor lua încă parte și cei doi miniștri-presidenți ai monarhiei și amândoi miniștrii de finanțe.

DIN ROMANIA

Episcopul Popea.

Eminența Sa Episcopul Caransebeșului, N. Popea, contrar știrilor date de mai multe ziare că ar fi grav bolnav de pleurzie, se află — scrie „Apărarea Națională” — mult mai bine. Eminența Sa a contractat numai o simplă răceală cu junghiu, la concertul dat la internatul teologic.

Mercuri dimineață a fost vizitat de I. P. S. S. Mitropolitul primat și I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

A mai fost vizitat de aghiotantul palatului, colonelul Priboian, Marchizul Palavicini, ministrul plenipotențiar austro-ungar, Episcopul de Râmnic și de Argeș.

Eminența Sa s'a dat jos din pat Vineri pentru a se duce la ședința Academiei.

Ancheta.

Cu un tren special s'au dus la Constanța arbitrii, inginerii și advocații carei au pledat în afacerea Hallier. Acolo vor examina la fața locului toate terenurile și lucrările portului Constanța, despre care s'a vorbit atât de mult în dezbaterile acestui însemnat proces.

Sâmbătă se vor întoarce toți în Capitală.

Sentința în această afacere se va da probabil Miercuri sau Joi, săptămâna viitoare.

Se crede că sentința se va da în o ședință secretă numai între arbitrii părții și advocați, aceasta ca să zădărnicească planurile opoziției de a face manifestații pe această temă.

Hallier va mai primi încă 4 milioane peste ce a primit până acum. Așa se zice în cercurile bine informate.

Sentința va fi dată în ultima instanță fără nici un drept de recurs sau apel.

Academia Română salută pe Episcopul Popea.

La discursul de recepțiune al P. S. S. Episcopului Popea, noul membru al Academiei, a răspuns, după cum se știe, dl Dim. Sturdza.

Dl Sturdza a salutat în Episcopul Popea pe unul din membrii cei mai distinși ai Bisericii și pe bărbatul care a fost pe lângă Mitropolitul Șaguna, conlucrător credincios și, după moartea acestuia, credincios urmaș.

Nimeni mai bine decât Episcopul Popea, a zis dl Sturdza, nu putea să vorbească despre Andreiu Șaguna, marele preot al Bisericii, marele fiu al neamului! P. S. Sa Episcopul Popea este într'adevăr acela care, nu numai i-a înfățișat deja figura în scrieri alese și înalte, dar care a început și publicarea unui pretios „Memorial Andreian”.

Venind însuși ca să vorbească despre Mitropolitul Andreiu, dl D. Sturdza li reamintește figura în apropiere de aceea a marelui Mitropolit al Moldovei, Veniamin Costaki. Comparațiunea între acești doi fi ai Bisericii și neamului lor, o face dl D. Sturdza și în ce privește activitatea lor arhierescă și în ce privește lucrarea lor de povățuitori ai poporului lor.

Amândouă au strălucit în mijlocul neamului prin fapte, credință și virtuți, prin activitatea lor de adevărați și vrednici apostoli ai lui Christos. Având dinaintea ochilor în totdeauna învățăturile Bisericii, ori-cât le a fost de grea sarcina, nu s'au spăriat de dâșă, ci mai virtuos s'au bucurat de ea și au căutat întotdeauna să și-o implinească cu osârdie. Ei știau ce trebuie să fie Episcopul și au căutat să fie Episcop — adică fără prihană, curăț și gândire și la faptă, înfrânați în viață și în fața altora, trezi la minte, plini de cumpeneală și de blândețe, iubitori de dreptate, întregi în credință, împodobiți cu învățătură, strigători ca învățătorii, nesmintiți în răbdare, evlavioși din convingere, neibitori de argint, nepoftitori de agonisire necinstită, nelacom, nu iuți, nu mândri, nu sumeți, nesfădnic, ostindu-se nu trupește, ci pentru a purta isvodirile minții și toată înălțarea care se ridică împotriva lui Dumnezeu.

Amândoi cunoșteau sfatul Stului Ioan Gură-de-Aur, ca să nu alerge după arhierie după-cum aleargă mulți după slujbe lumești, căci așa se pierd înaintea lui Dumnezeu; și mai știau că păcatul unui

Episcop merită pedeapsă mai mare decât al unui mirean, căci Episcopul se cuvine a fi cel dintâiu în credință, în îndelungă răbdare, în năzuința nici a da, nici a primi favoruri, cel mai treaz la muncă, nedat nici la somn, nici la lenevie.

Și astfel ei au ajuns, pentru poporul lor, pastori sufletesti respectați și vetea lor, trecând peste hotar, a dus în străinătate răsunetul numelui lor.

Cu toate acestea, ambii n'au fost scutiți de suferințe și viața lor a fost plină de greutate. Dar au primit totuși cu inima smerită și nu s'au dat înapoi dela lucru.

Când ieșeau în vestiminte arhieresti în mijlocul bisericii și înălțau vocea lor către cer în rugăciuni și cântări înfățișarea lor blândă și nemeșteșugică făcea o puternică impresie și răpea ori-ce suflet în regiuni mai înalte spre îmbunătățire și îndreptare.

Erau adevărați apostoli, și apostoli cari răspându-i învățătura, scriind înșiși bibliotecă întregă și ajutând pe alții să scrie pentru luminarea poporului: cărți bisericești de tot felul, ca și abecedare, geografii, istoria patriei, manuale de patriotism — pentru a cărora tipărire fundau tipografiile lor mitropolitane. Apostoli erau iarăși când stăruiau să așeze puternică organizare canonică a Bisericii și isbitau să o facă prin neconțință activitate.

Și totuși, în ce timpuri grele au trăit unul ca și celalalt! Și cum totuși lucrarea lor a pășit lin și neîncetat înainte! De aceea, după moartea lor, ei s'au înălțat și se înalță neconținți înaintea posterității.

Unul, Mitropolitul Veniamin, și-a sfârșit viața în mănăstire, unde se retrăsese ca simplu călugăr și ude a murit fără cea mai mică avere pământească.

Celalalt, Mitropolitul Andreiu, păstoriind cu stăruință, adeseori amărît de pedici neașteptate, ce i puneau nedreptatea omească, a trecut în viața de veci lăsând o Biserică canonică organizată și recunoscută de Stat și egonizată vieții sale a lăsat-o Bisericii și Școlii.

Este o bine-cuvintare de sus că s'a auzit azi în incinta Academiei Române lauda acestui bărbat, dimpreună cu reamintirea memoriei Mitropolitului Veniamin. Datorim aceasta P. S. Episcop Popea, a căruia viață și muncă de asemenea servesc de exemplu și vor servi pentru toți câți vor să fie folositori patriei și neamului.

Intrigi miserabile...

Este secret public azi în Arad, că corespondențele miserabile ce s'au publicat în „Magyar Szó” contra episcopului Goldiș și a sfetnicilor sei, au fost trimise din cancelaria unui — Român... S'a găsit adecă în Arad un Român „patriot”, cărui episcopul nu i-se pare destul de „magyar

erzelmü” (maghiaron); de aceea îl denunță opiniei publice maghiare să nu-l creadă că n'ar fi și el tot atât de periculos Român ca ori care ultraist din giurul seu!

Nu de autorul acestor denunțări rușinoase voină însă a ne ocupa acum. Va veni vremea, când vom arăta numele acestei nobile vlăstare a „neamurilor”.

Vrem să arătăm numai, că nici după ce știe că e cunoscut în oraș pentru denunțările din trecut, acest Român nu se oprește în drumul de testabil, ci continuă intrigile și denunțările sale, ori mai bine: *neadeverurile*, căci numai neadever scrie.

Astfel în „M. Szó” dela 30 Martie furnisează earăși lui Bánffy material, pe care șovinistii exaltați îl publică sub titlul „Victoria maghiarofobilor”...

Episcopul Goldiș ar fi conducând adică dieceza Aradului așa fel, că au ieșit la suprafață *dușmanii* Ungurilor. Toți cei ce susțin pe episcopul, sunt adică maghiarofobi. D-nii I. Beleş, V. Beleş, venerabilul jude Paguba cu toți ceilalți fruntași ai Diecesei cari susțin pe Episcopul și își pun puterile în serviciul bisericii, *Românul* lui Bánffy îi declară *maghiarofobi*.

Ca primejdia să fie cu atât mai evidentă, Românul denunciant (care de altfel în prima sa corespondență declarase că scrie ceea-ce se vorbește în piață, — e deci un fel de cofariță) arată și „pactarea”: pe dl Ignatie Pap îl face vicar la Oradea, pe dl Hamsea deputat ear în locul de director al Seminarului și vicar al Aradului îl pune pe dl Mangra.

Așa a fost „tocmeala” între episcopul Goldiș și — *ultraisti*.

Combinatia asta am mai citit-o de altfel și într'o foaie jidovească din loc. Nu i-am dat însă importanță. Și acum, dacă ne ocupăm de blăstămațiile acestea ale Românului intrat în serviciul lui Ieszenszky (căci faimosul șef al fostei secții de spionaj lucrează la „M. Szó”), o facem pentru a da de știre celor dela spațele lui că *am prins firul intrigilor*.

Intrigantul acesta vrea să facă și pe — diplomatul: anunță anume că P. S. Sa Episcopul se va duce la vară în Banat, să se împace cu „corifeii” d'acolo.

Adică: dorința sa (de a se despărți P. S. Sa de arădanii *maghiarofobi* și a căuta apropiere cu corifeii bănațeni!) Românul lui Bánffy o ia drept intenție a Episcopului Goldiș. Eată cum și perversii vor să facă pe... șiretul!

Cheltuelile războiului buro-englez.

Cheltuelile pentru războiul sud african se ridică până acum la formidabila sumă de un miliard și jumătate numai din partea Angliei. Și războiul nefiind încă terminat și Anglia voină să sfărâme rezistența Burilor, ori-cât ar costa, osilitățile vor continua încă câte va luni până la pace, când Anglia va trebui să-și repatrieze numeroasa armată concentrată în Africa-de-sud.

Fără exagerațiune, îi mai trebuie încă un miliard Angliei; fac prin urmare 2.500.000.000 lei, costul posesiunii minelelor de aur din Transvaal.

Dar valoarea totală a acestor mine de aur este prețuită la 4.000.000.000; războiul ar aduce deci Angliei un beneficiu de 1.500.000.000 lei.

În prezența însă a pretențiilor exagerate ale Angliei, Burii sunt firm hotărâți să distrugă complect minele de aur, orașul Johannesburg, capitala țerei de aur, așa cum Rușii au făcut în 1812.

Pentru aceasta, războiul nu va fi terminat și Englezii vor suferi pierderi ireparabile.

Odată pacea semnată, Englezii ar trebui să mențină o armată numeroasă în țeara eucerită, lucru care ar mări considerabil cheltuelile bugetare.

Aceasta este situația Angliei.

Rămâne să vedem, dacă Anglia va împingea înversunarea sa până a provoca cele mai mari calamități.

NOUȚĂȚI

Arad, 31 Martie 1900.

Moștenitorul tronului austro-ungar nu se însoară. Oficiosul „Budapesti Tudógitó” într'unul din numeroșii săi ultimi publică următorul comunicat: „Din izvor demn de credință suntem informați, că în cercuri normative din Viena e privită ca absurdă știrea foilor ungurești despre o căsătorie apropiată a moștenitorului de tron a principelui Ferdinand, și se miră oamenii cum de nu li-se urște acestor foi (ungurești) să debiteze povești cu o rară consecvență despre un membru din cei mai distinși ai casei domitoare. Toate știrile, împreună cu amănuntele lor, cum s'a mai declarat odată

tot din loc competent, — sunt născociri nesocotite.” — Așa spune oficiosul, și lui trebuie să i-se creadă.

Procesul intentat de preotul P. Gubaș încontra d-lui preot Iosif Bejan, ambii din Giula, s'a desbătut deja la 26 Martie. Antecedentele acestui proces sunt cunoscute cetitorilor noștri: Tribunalul a dat și el satisfacție d-lui Bejan, acuzat pe nedrept, achitându-l. Advocat i-a fost dl Dr. S. C. Pop.

Alegeri de deputați la sinodul arhidiececan. Ca deputați mireni la sinodul arhidiececan au mai fost aleși încă în 12/25 Martie a. c.: în cercul Sebeșului Dr. Eugen Meșianu, adv. în Brașov și Ioan Henke, protopretor în S. Sebeș, în cercul Albeștilor Dr. Vasile Bologa, dir. la școala civilă de fete în Sibiu și Mihail Ciorba, not. publ. în Abrud; în cercul Câmpenilor Dr. Vasile Preda și Dr. Zosim Chirlop, avocați în Câmpeni; în cercul Solnoc Dr. Victor Cupșa, concepist ministerial în Budapesta și Dr. Ioan Șliam, cand. de adv. în Dej; în cercul Hațegului Ambrosiu Bărsan, propr. în Hațeg și George Dănilă, primar în Hunedoara; în cercul Zarandului Dr. Pavel Oprîșca, prof. în Brad și Teodor Pop, adv. în Baia de Criș; în cercul Iliet Victor Tordășanu, funcț. cons. și Augustin Nicoară, propr. în Deva.

Procesul Slovacilor. Se știe, că anul trecut avocatul slovac Mateiu Dula din Turóc-Szt.-Márton întimpinase la gara de acolo cu banderiu și cu mari ovații pe rectorul foil „Narodne Noviny” Ambrosiu Pieter, osândit la 8 luni închisoare pentru „agitatie în contra naționalității”. Pentru aceste ovațiuni tribunalul reg. din Besztercebánya osândise: pe Dula la 3 luni închisoare, pe fiica acestuia Viera Dula și pe Elena Svehla, la amendă în bani de câte 100 coroane, pe Etelca Czibek la 200 coroane și încă pe vr'o 21 alți acușați la închisoare între 1—14 zile. Cu această afacere altă de „primejdieasă” statului s'a ocupat Juri (29 l. c.) și Tabla regăscă din Budapesta, care a schimbat sentința tribunalului astfel, că pedeapsa lui M. Dula a redus-o la 7 săptămâni de închisoare, a Etel hîi Czubek la 100 coroane și pe d-soara Viera Dula achitat-o; ear pedeapsa celorlalți condamnăți a rămas neschimbată.

O întrebare serioasă domnului administrator al fundațiunii fericitului Zejga, dl Nicolau Zigre! Vezi bine cum merg înveștorii noștri înșoi pe ca rucul, nu ca alții noi, din alte părți locuite de Români, ca d. e. în Arad. Vezi cum se lucră în toate părțile contra școlărilor noastre confesionale; vezi cum la vâștorii noștri trec la stat nefiind înveștorii de cauza sfână a poporului și a școlii

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

In spitalul din Ladysmith.

Un major dintre oficerii generalului englez Buller, sub titlul „Joc de moarte în Africa”, a tipărit de curând o carte foarte interesantă. Pe când Burii țineau încă groaznic impresurat orașul Ladysmith, majorul acesta a alergat — peste tabăra Burilor ca să intre în Ladysmith. Burii însă în mijlocită apropiere de garda engleză, l-au observat și l-au luat la goană; au împușcat calul de sub dînsul, ear' el, majorul, a căzut și el, greu rănit la cap. Garda engleză însă l-a luat și l-a dus în spitalul orașului, care, cum se știe, se găsea cumplit impresurat de Burii.

Despre lucruri văzute în spital timp de mai multe zile, cât a petrecut acolo, — majorul istorisește minunății.

Erau două săptămâni, zice, decând zăceam în spital. Afară de mine mai erau încă trei oficeri în odaia strîmă și respingătoare. Paturile ocupaseră aproape tot locul și numai patru înguste călicele rămăseseră printre ele pentru îngrijitorii de bolnavi. Ușa acestei odaie era la capul meu

și se deschidea într'altă odaie mare, în care zăceau răniți soldații de rînd.

Păreții spitalului erau de tinichea, cari peste zi se încălziau până la ferbințeală de razele soarelui; ear peste noapte, deși se făcea foc în sobă, răspândiau un frig, care ne amurția toate membrele. Aerul era îngroșat nu numai de strașnicul miros de clo-roform și de carbol, dar și de mirosul amestecător al rănilor de pe trupuri, cari porneau spre putrezire.

În patul din vecinătatea mea zăcea un oficer tînăr, ca de 30 ani, căruia o bombă aproape îi despicasă amândouă picioarele de cătră trup. Cu o zi mai înainte îl aduseseră aici și nu avea dureri; era în voie bună chiar; fuma atunci o țigaretă și zicea, că-și închipuise mai rău lucrul decum este.

Intr'astea intră la noi un medic de stab, avînd înainte un șorț alb plin de sânge și mănecile hainei suflecate. Se părea că pe mine nici nu mă observă și nu știam să mă bucur de asta, sau să mă întristez. Cu un glas plin de încurajare medicul se adresă cătră vecinul meu:

— Ei, cum te simți cu boala picioarelor?

Locotenentul zimbînd amar zise:

— Nu mă dor tare!

Medicul îl descoperi, îi deslegă și-î

privi lung ranele. Eu observam cum i-se întunecă fața și cetiam din fața medicului un fel de — sentință de moarte.

Peste un pătrar de oră doi îngrijitorii tăcuți ridicară din pat pe tinerul rănit și-l duseră afară; ear' după câteva oare îl aduseră earăși în odaie. Era aproape mort. Îi amputaseră adecă piciorul stîng și i-l depărtaseră tocmai de pe lângă trup.

Față în față cu mine zăcea un căpitan, care avea ochii legați peste zi din pricina lumii intensive a soarelui. Legasem prietenie cu dînsul și-mi spunea, că în bătaia dela Elandslaagte a primit o grea rană în preajma ochilor și de-o lună de zile se găsește într'un complet întunec ziu-noaptea.

Medicul îi spusese, că vederea unui ochiu probabil să i-o scape, și căpitanul se mîngăia cu asta și se ținea de vorba medicului cu o nădejde convulsivă.

Tocmai în ziua, când tăiaseră piciorul locotenentului, făcuseră experimente și cu căpitanul. Fără a-l vesti de mai înainte de planul lor, medicii îi deslegară ochii, ca și cum s'ar fi inserat (căci peste noapte îi lăsau ochii nelegați). Doctorul se puse între fereastră și între patul bolnavului, ca să-î apere ochii de lumina directă a soarelui.

— Cunoști lucrurile dimpregiur? Îi întrebă medicul.

— Nu, e prea întunec. Nu mai am nevoie de legătoare.

— Câte ore sunt, d-le major? mă întreabă bolnavul.

— E miezul nopții! îi mințitu eu, că soarele african tocmai strălucia pe cerul toată splendoarea sa.

Al treilea bolnav era un colonel tînăr, căruia o bucată dintr'o bombă îi spulsecase stomacul. Pe lângă asta mai avea încă și altă boală: amîndouă picioarele erau cuprinse de răni, cari îi roseseră și pielea și carnea de pe ele. În toată ziua ungeau cu vazelin și apoi presărau pe răni în pătură groasă un fel de prav de pat. Pătura de prav se îngroșase deja ca două degete și apărea ca un panțir rana mîchilor.

Nu voiu uita nici odată noaptea scena care a urmat după ziua în care întăiaseră întrasem și eu în spital. Pe masă dormeau cu flacără disparentă o mică lampă de spital, eu scîldat în sudori zăceam în pat, ear din depărtare în restimpuri egale se auză bubuitul lui „Long-Tom”, uriașul tun al Burilor.

Locotenentul de lângă mine mă spuse șoptind:

— Dle major!

... Si toate acestea si alte multe se... lipsei intrunirilor invetatoresci, la a... adunare generala d-ta este presedinte... d dat Dzeu sa nu fi). Deoarece acum... anul, inainte de Sinod al fost interpelat... in canoa, in jurnale al fost intrebata si nimic... raspuns. Al fost rugat in persoana de... si aliti sa faci ceva, si tot nimic. Al zis... ocupat cu lucrul, sau ca al substernut... la ministru si nu li-a aprobat. Din toate ace... nimica. Spune-ne acum, inainte de ti... serva Ven. Sinod, ce vrei? Ce e cauza?... Pictu-ce pui pedeca progresului? Sa stii ca... vna avea deputati sinodali, carl ve vor lua... la intrebare. Convoaca adunare grabnica... pentru a se substerne statutele cat mai... ghebic spre aprobare. Au de nu esti in... care, abei in public, atunci ne alegem pre... pedinte adhoc si apoi am terminat cu d-ta;... fad-ca noi nu dispunem de fonduri sa... vrem de unde plati bine cata o suma pen... lucrului bagatele. Acum ceodata nimic... mal mult, numai astept sa ne mai deie la... suriti Cunctatorul.

Un bihorean.

Testamentul lui Ioan Nichita. Dl An... din Cosma, avocat si director de banca... in Simleu, prin hartia sa de la 13 Ian. r... a raportat comitetului central al Asocia... tati, ca regretatul Dr. Ioan Nichita, fost... avocat si membru pe viata al Asociatiunii... decedat in 1 Ianuarie a. c., a numit prin... testamentul sau erede universal Asociatiu... ne, iar executorii testamentari pe dl vicar... al Sălagiului A. Barboloviciu si pe dl A... Cosma. Cest din urma a reprezentat inte... nele Asociatiunii la inventarea realitati... lor si crede, ca Asociatiunii i se vor veni... vre-o 20.000 coroane pentru scopuri culturale... nolare.

Earna in Viena. Cu data 30 Martie... se telegrafeaza din Viena, ca acolo timp... de peste 24 oare a nins necontenit. Zapada... e atat de mare, ca in mare parte comuni... cationea pe strade este intrerupta, indeo... moli pauzeaza tramvaiul.

Asemenea earna, viscol cu zapada... se vestește și din alte părți ale monarhiei... Din cauza ingramădirii de omiet in multe... părți comunicatiunea trenului este sistata... incepand dela Viena până la Pojon, Sopron... si Raab, pe unde a bantuit un urias viscol... cu zapada, trenurile nu comunică, d cat... minal până la un loc și foarte neregulat.

Advocat ucis. Foile unguressi pu... blica stirea, ca avocatul Dr. Horvath Istvan... din Buda a fost ucis ieri in cancela... ria sa din partea unui client al sau, ... anume Nyuli Mihaly, care imediat dupa... sevritarea omorului s'a infatisat insusi, de... buna voie la politie, unde a marturisit... faptul. A sevrit crima din pricina ca... avocatul il pagubise intr'un proces de... 40.000 florini si ajungend la cearta apina, ... Nyuli a scos un revolver si a tras de mal

Mă întorsei cătră dînsul; fața-i era... galbînă ca ceara, nasul i-se subțiasse, i-se... ascutise, ear' buzele li erau negre ca cărbunele. Cel mult până dimineață va mai... ave locotenentul să sufere — Imi ziceam... Unde sunt Ingriditorii? Des'gur dorm afuri... tiții undeva, pe când unul din bolnavi are... să moară în curând.

Am strigat odată. De geaba. Loviam en... pumnul în perețele de tinichea. Tot de... geaba. Mă cuprinsese mânia.

— Unde sunteți, cănilor?! mai stri... gai odată. Nici un egomot.

Mânia aceasta mi-a făcut bine. Mă... simțiam acum mai tare.

— Cum te simți, prietine? Intrebai... pe locotenentul.

— Bine, — zise el — dar... simt ceva... așa de ciudat.

— Și adevă ce simți? — Il intrebai eu... curios și cu compătămire.

— Simt că patul imi undulează, par'... că fi într'o corabie pe mare.

Mă gândiam acum, ce să-i răspund... Natura fusese îndurătoare față de dînsul, că-i... conservase întreaga conștiința până în cea... sul din urmă; de ce dar' să-i narcotizez... eu sufletul cu vr'o minciună? Oare nu a... morții clipă este cea mai sârbătorească în

multe ori asupra avocatului, care mai... târziu a murit între chinuri cumplite. Uci... gașul e om inteligent; mai înainte fusese... oficer și a luat parte în mai multe lupte... din Italia ca legionar maghiar. Ajunsesse... odată la avere frumoasă, acum însă a sâră... cit cu totul.

Nenorocitul ucigaș e deja în vîrstă de... 67 ani.

Nou vicariu apostolic. Se vestește din... Roma, că în locul decedatului cardinal Ja... cobini, papa a numit acum ca nou vicariu... apostolic pe cardinalul Pietro Respighi, ar... chiepiscopul de Ferrara

Profesor nou la universitatea din... Budapesta. Foile maghiare publica stirea... că Majestatea Sa a numit profesor definitiv... pe Remig Bék-și la facultatea filosofică a... universității din Budapesta pentru catedra... de „istoria culturii maghiare“, catedră nouă, ... sistemisată numai anul trecut la numita fa... cultate.

Incăierare între patrioți. În numărul... de Veneri al ziarului „Magyarország“ Bartha... Mik'ós scria la adresa celor de la „M. Szó“ un... articol, în care între altele, zicea: „Ei ni-au... aruncat nu mînușă, ci noroiu. Am lăsat ca să... jădce publicul dacă trebuie să ne vîrîm mîinile în mormanul de mîrdărie“. În... Numărul de Sămbătă, „M. Szó“, pe pag. 2, sub... rubrica Posta redacției scrie la adresa lui... Bartha: „In istoria jurnalistică maghiare pagina, unde se va scrie numele... lui Bartha, va rămîne o vecnică pată de mîrdărie... Domnul acesta vieața lui întreagă și a sters mîrdăria... penei sale tot în batista curată a onoarei altora... S'a născut țeran: s'a angajat deci la curțile boeresti... să latre ca un căne... și așa mai departe.

Se și anunță din Budapesta, că un duel... va avea loc între Bartha și redactorul lui... „M. Szó“.

Milionar osândit la temniță. Tribu... nalul din Seghedin încă mai de mult osân... dise la un an temniță pe milionarul din... Hódmező Vászárhely, Ujhelyi Lipó, pentru... mărturisiri false. Causa a ajuns acum la... Tabla regească din Seghedin, care eră a... aprobat sentința tribunalului și a ordonat... arestarea imediată a milionarului. Aceasta... însă cu greu se va pute, fiindcă bogătoiu... cin Hódmező Vászárhely de mult deja pe... trece în străinătate; dar că unde anume, —... nimeni nu știe.

Sahul Persiei în Viena. O știre mai... nouă din Viena spune, că sahal Persiei va... sosi acolo în luna Iulie și în tot timpul... petrecerii sale în Viena, sahal va fi oaspele... Monarhului nostru.

Aniversarea lui Herbert Spencer. Din... Londra se anunță, că la 27 Aprilie a. c.

viața omului? De ce dar' să nu se bucure... de ea în deplină măsură, dacă se găsește... în starea plăcută, ca să se bucure de ea, ... fără a simți dureri.

I-am spus deci adevărul, și el își ținși... ochii asupra mea.

— 'Ți-e frică? — Il intrebai. Și în loc... de respuns, el imi strînse mîna; dar' nu... știam, că vrea prin asta să-mi spună „da“,... orf „ba“. Deodată începui să zîmbească și... ochii i-se luminau.

— Copile frumoase, frumoase copile!... — Incepu acum să fantaseze; natura, va... să zică, tot îl narcotizase.

Intr'acestea o horcăială îngrozitoare... se auzi din patul colonelului. Sfrîsit de chi... nurile mistuitoare, bētrănul co'onel începui... să aiureze, svēreolindu se în pat în dreapta... și în stînga, mărindu-și și prin asta nu... mai durerile.

Deodată un țipet înflorător se auzi... din gura lui spumegătoare, care convulsiv... i-se strîmbase la o parte, lăsând să se vază... cele două rînduri de dinți mari și galbini, ... din carii scărșnia ca o fiară sēlbatică. Turbat... de dureri, nenorocitul se arunca, când pe... față, când pe spate; își înfigea mîinile în... legătorile ranei și cu degetele pline de... sînge le deslipia de pe rană; cu dinții... spinteca hainele de pat și cu bucățile își

renumitul filosof Herbert Spencer va serba... a 80-a aniversară. Spencer se ocupă actual... mente cu o revizuire radicală a scrierii... sale „Frist Principies“ (Primele principii). ... Apariția acestei lucrări se așteaptă cu multă... nerăbdare.

Deschiderea expoziției din Paris. În... palatul Elysée din Paris s'a ținut zilele trecute... un consiliu de ministri, care a decisi, ca expo... ziția universală să fie sigur deschisă în ziua... de 14 Aprilie a. c. O știre telegrafică din... Londra anunță, că principele de Wales nu... va merge la deschiderea expoziției.

Parisul înainte de deschiderea ex... poziției. Din Paris se raportează urmă... toarele: Tehnicii și miile de muncitori lucre... ază febril la clădirile pentru expoziție, pentru... ca la ziua de 14 Aprilie, terminul pentru... deschidere, toate să fie isprăvite. Lucrările... sunt însă foarte mult împiedecate prin... vremea urtă de iarnă: ninge mereu în... Paris și șueră crivșul de-a lungul stradelor... Altfel o parte a expoziției se va deschide... Sămbēta viitoare, în 7 Aprilie. Această... parte se adă pe țermul stîng al Senei și... în apropiere de Pont de l'Alma, unde se... va vedea Parisul vechiu, cu casele lui... seunde și cu celebrele lui cafenele lite... rare. Chiar și arangementul interior al... acestor case este fidel prezentat în stilul... lor rococo. Sērbarea de deschidere a... Vechiului-Paris o vor arangia „Societē de... gens de lettres“ și societatea ziaristilor, când... va eși afară întregul Paris. Almintreli și... comunicațiunea pe strade începe deja să... aibă un colorit de expoziție. Felurite limbi... s'rîine se aud deja mai des de cāt ori... când până aci în orașul francez uni... versal. Birjarii s'au expus deja tăblițe cu... limbile ce le vorbesc; firmele de ocazie... ale expoziției bat deja doba cea mare a... reclamelor. Cu un cuvēt, Parisul se pre... pară din greu, pentru a primi bine po... topul de lume internațională.

Zola și Jidanii. Se știe rolul pe care... l-a jucat Zola în afacerea Dreyfus și cu... cătă vehemență a apērat cauza trădătoru... lui. Ba încă a contribuit foarte mult la gru... parea acelor Francezi cari duceau alături... cu jidovii cauza dreyfusistă.

Se știe de asemenea, că Zola a luat... această atitudine în schimbul banilor ce i-a... primit dela jidovi.

Să nu se creadă că Zola apēra din... convingere pe jidanul trădător, de două ori... condamnat.

Și aceasta se probează cu următoarele... păreri, pe care li-a scris Zola în cartea sa... „l'Argent“, unde convingerea sa este cu... totul alta.

Acolo arată pe jidan ea om fără su... flet, fără națiune, ca un parasit al tuturor... națiunilor. „Jidovul numai aerul îl are... că se supune cu încredere la legile țerei în... care trăește, dar în realitate el nu are în... credere de cāt în Dzeul lui, șarlatania, și... numai ei i-se închină.“

infunda gura, pentru ca după aceea, sbie... rând ca un turbat, să le scuipe earășii. În... cele din urmă se trânti jos din pat și cu... buzele vinețite și întepenite, cu glasul înec... at — se așternu cu fața la pămēt.

— Frumoase copile! — șopti cu zim... bet rătăcit celalalt, locotenentul, care cu... mîna sa de sloiu și luptându-se cu moartea... strîngea pe a mea tot mai cu putere.

În fine se deschise ușa și intră un în... griditor. La întăia mea privire asupra lui... vzeui, că e beat tun. Fără a mă mai gândi, ... imi lval de pe cap sēculețul cu ghița și-l... isbitu oblu în fața lui: — Tălharule! —... răcnitu — ridică-l și-l pune în pat!

Ingriditorul se plecā și ridicā pe co... lonelul și-l puse în pat. — Era mort. Limba... îi spēnzura plină de sînge afară din gură, ... pe semne în chinurile sale grozave și în... luptă cu moartea — nenorocitul și-o mușcase.

Vecinul meu, locotenentul, se întor... sese pe o lature; puțin după asta își ridicā... capul; o privire indescriptibilă aruncā asu... pra mea și-și dete și el sufletul.

Incētșor imi trāsei mîna din mîna... lui, care și-acum, după-ce murise, mi-o strîn... gea cu putere, ca și când și pe mine ar fi... vrut să mă ducā cu sine peste oceanul în... tunecat, la al cărui țerm de dincolo pe toți... ne așteaptă — vecnicul sfrîsit.

Eată ce părere are Zola despre jidanii... păreri scrise în „l'Argent“ și când te întreb... ce l'a determinat pe Zola să apere cauza... jidovească, răspund: eată un om, care și-a... vëndut credința pentru un blid de... bani.

Unde aduce miseria. Un muncitor în... vērștă de 50 ani din Lipsca, din pricina mi... seriei, și-a aruncat în curte un băiat de... 7 ani din catul al IV-lea și în urmă s'a... asvrlit și el însuși după băiat, care a rē... mas mort pe loc, pe când nenorocitul tată... și-a sdrobot numai trupul, dar' n'a murit.

Avis. Conferența invetatorescă... a despărțemētului protopopesc al... Aradului, convocată la Tornea, pe ziua... de Mercuri 4 Aprilie n., prin acea... sta se abrogă, ceea-ce se aduce la... cunoștința tuturor celor interesați... Samson Lugojan, inv. și președ. desp.

Avis.

Rugăm pe toți abonenții nostri re... stanțieri să binevoliască ași achita de... urgență datoria ce au cătră

ADMINISTRAȚIE.

ULTIME ȘTIRI

Londra, 30 Martie. Ziarului „Morning... Post“ i-se raportează din Bloemfontain, că... Buri li se duc înainte dela Kroonstad spre... meazzi cu scopul să înceapă lupta cu En... glezii. În acest cas se așteaptă o luptă... mare.

Aproape deodată cu moartea lui Joubert... s'a întēplat și moartea generalului bur Fer... reira, care în oastea lui Cronje fusese co... mandant de divizie. După eliberarea orașului... Kimberley dînsul se întorseese norocos cu di... visia sa și ajunsesse la loc sigur. Moartea lui... Ferreira a provenit din întēmplare.

Odată într'o seară a făcut un turneu... în tabără și a găsit o strajă adâncită în somn... Generalul Ferreira a dat un ghiont strajei, ... care, spăriat, a apucat pușca. Din întēmplare... arma s'a slobozit și glonțul a nimerit pe ge... neralul tocmai în inimă. Decedatul Ferreira... de origine era portugez și un soldat excelent... Il deplâng vēduva cu 10 orfanți și întreagă... armata Burilor, cari au perdit într'insul... pe unul din cei mai buni generali.

Moartea lui Joubert în Rusia.

Petersburg, 30 Martie. Foile ru... sești regretă mult moartea generalului... Joubert și unele îi fac necroloage estinse... „Novoje Vremja“ zice, că întreagă lu... mea civilizată condolează cu Pretoria și... cu patria Burilor.

Englezii la înmormētarea lui Joubert.

Eri s'a sevrit înmormētarea... marelui comandant Joubert al Bu... rilor. Intreagă Pretoria a fost repre... sentată la înmormētare.

Pe sieriul eroului au depus cu... nuni și oficerii englezi. Mai interesant... e, că regina Victoria a instărcinat pe... lordul Roberts să exprime în numele ei... condolența vēduvei lui Joubert. Au mai... luat parte la înmormētare atașaii... militari ai tuturor puterilor.

Francezii în Africa.

PARIS, 30 Martie. Ziarele „Figarē“... și „Libre Parole“ publica din Algir o... telegramă, care vestește, că după o luptă... înverșunată Francezii au ocupat Ingharul... Dintre Francezii au căzut 2 oficerii și 9... vēnători și mulți înși au fost răniți.

Din partea contrarilor însă au căcut... 600 de oameni, vr'o 1000 de inși sunt greu... răniți și 500 prizonieri.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu Șirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 kilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (10) kilograme).

Prețurile dela 30 Martie n.

In Arad:

Grâul cel mai bun . . . cor.	6.95—7.15
Grâul mijlociu	6.85—6.90.
Cucuruz	4.65—4.70.
Săcară	5.35—5.40.
Orz	5.3J.
Ovăș	4.30—4.40

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești			—
Imperiali (15 R. aur)	18.90		19.—
Ruble rusești 100 à	126.—		127.—
Galbeni	5.58		5.62
Napoleon-d'ori	9.48		9.55
100 Marce germane	58.50		58.95
Livre sterling	11.30		12.50

S p i r t :

	21 Ian.	
Spirit rafinat; eu toptanu	55.50	
" " cu micu	56.50	
" brut cu toptanu	54.50	
" " cu mic	55.50	

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	cr. p. kg.
tinieri 320—390 "	44—44.5	" "
" 250—390 "	44—45	" "
" până 250 "	45—46	" "
mijlocie 240—260 "	47.5—48	" "

Din „Noua Revistă Română“, a cărei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cuprins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. Heret, St. Hepites, E. A. Pangrați, D. Emmanuel, N. Coculescu, C. Miculescu, D. Mircescu, D. Bungețianu, G. Tzitzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea calendarului apusean drept calendar al statului în viața civilă. (Memoriu justificativ) — *Etnografie:* Gustav Weigand: Românii din Serbia și din Bulgaria-apuseană. — *Literatură:* G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schită). — *Pedagogie:* N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — *Miscarea literară și științifică:* Ioan Slavici: Vatra părașită. — Panait Zosin: Dulce și amar, poezii. — N. Vaschide și Van Melle: O nouă ipoteză asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notițe bibliografice.

Suplimentul I: Din Bucovina. — Suplimentorii și legea învățământului secundar, de N. Em. Teohari, directorul gimnaziului din Slatina. — Ateneul din Bacău. — „Calendarul Poporului“. — Imaginația și felurile ei la copii (conferință ținută la școala normală de institutele din Iași).

Suplimentul II: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Ilie“, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poezie), de Ioan Petrovici — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poezie), de Nirvan. — Călătoria din nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristețe, Lebăda (poezii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

Calendarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim calendar scos în tipografia noastră

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul — — — — — cor. —.60 fil.
- 2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul — — — — — „ 1.— „
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— „
- 4.) „Judecătorii cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 „
- 5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul — — — — — „ 2.— „
- 6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul — — — — — „ 4.— „
- 7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor in Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 „
- 8.) „Răsboiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului „ 1.20 „
Prețul „Coroanei“ „ 1.60 „
- 9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul — — — — — „ 1.— „
- 10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— „
- 11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 „
- 12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 „
- 13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— „
- 14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț — — — — — „ 1.50 „
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — — — — — „ 1.20 „
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator in Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande se se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.